

ORÐALISTI MEÐ SKÝRINGUM

A/V–hlutfall dividend yield

hlutfallið milli árlegs arðs og markaðsverðs og gefur hugmynd um þá ávöxtun sem felst í greiddum arði af hlutabréfum.

afborgunarbréf installment bond

skuldabréf sem endurgreiðist með greiðslu afborgana.

afföll discount

mismunur á nafnverði skuldabréfs með vöxtum og verðbótum og markaðsverði þess á kaupdegi. Dæmi: Nafnverð skuldabréfs er 100, áfallnir vextir og verðbætur eru 7, samtals 107. Ef markaðsverð er 97 eru afföll 10 eða 9,3%. Afföllin verða hærri eftir því sem meiri munur er á nafnvöxtum og ávöxtunarkröfu og eftir því sem tíminn er lengri. Ávöxtun skuldabréfa getur myndast með vöxtum eða afföllum eða hvoru tveggju.

afgreiðslugjald service charge

föst þóknun sem tekin er fyrir viðskipti með verðbréf.

afleiður derivatives

sérstök tegund samninga sem notaðir eru til að draga úr áhættu í viðskiptum. Þeir tryggja gegn verðbreytingum með því að kveða á um viðskipti eða hugsanleg viðskipti í framtíðinni. Afleiðuvíðskipti fara fram með hlutabréf, skuldabréf, gjaldeyri, fasteignir, vörur o.fl. Sjá víðskipti með valrétti og framvirk víðskipti.

almenningshlutafélag

public limited company
allstórt hlutafélag sem er í eigu fjölda aðila þannig að hlutabréf þess geta gengið kaup-um og sölum á frjálsum markaði og markaðs-verð myndast.

almennur sjóður general fund

verðbréfasjóður sem gerir kaupendum kleift að velja milli þess að fá reglulegar tekjur eins

og í tekjusjóði eða láta þær leggjast við höfuðstólinn eins og í vaxtarsjóði.

alþjóðlegur sjóður

international fund, overseas fund
verðbréfasjóður sem á erlend skuldabréf og hlutabréf. Slíkir sjóðir eiga ýmist verðbréf frá einu erlendu landi, einum heimshluta eða mörgum löndum.

arður dividend

greiðsla hlutafélags til hluthafa. Ákvörðun um arðgreiðslur er tekin á aðalfundi. Arður er venjulega tiltekinn sem hlutfall af nafnverði hlutafjár í lok reikningsárs.

atvinnugreinasjóður sector fund

verðbréfasjóður sem á eingöngu verðbréf í fyrirtækum í ákveðnum atvinnugreinum, s.s. sjávarútvegsfyrirtækjum, lyfjafyrirtækjum eða tölvufyrirtækjum.

áhætta risk

þegar talað er um áhættu í verðbréfavíðskiptum er átt við hættuna á því að ávöxtunin verði ekki sú sem stefnt var að þegar víðskiptin voru gerð. Það stafar oftast af sveiflum sem ávallt verða á verði skuldabréfa og hlutabréfa. Aðrir áhættuþættir sem fylgja verðbréfakaupum eru t.d. vaxtaáhætta, verðbólguáhætta, endursöluáhætta, tapsáhætta og vanskilaáhætta.

áhættudreifing risk diversification

það að dreifa fjárfestingu í verðbréfum á margar tegundir verðbréfa til að draga úr áhættu.

áhættufælinn fjárfestir risk averse investor
fjárfestir sem vill ekki taka mikla áhættu en sættir sig þess í stað við lægri ávöxtun.

áhættusækinn fjárfestir

risk seeking investor
fjárfestir sem er reiðubúinn að taka á sig mikla áhættu í von um háa ávöxtun.

áhættuvitund risk-awareness approach

ein þriggja aðferða sem kynntar eru í bókinni og einstaklingar geta notað til að ákvarða ávöxtunarleidir sínar. Samkvæmt henni er litið á áhættu sparnaðarleiddanna og áhættu-sækni eða áhættufælni fjárfesta.

ávöxtun return

getur myndast með vöxtum, afföllum og gengishagnaði. Dæmi: Skuldabréf ber 5% nafnvexti en er selt með afföllum þannig að ávöxtunin verður 8%. Þegar skuldabréf er verðtryggt er jafnan talað um ávöxtun umfram verðbólgu eða raunávöxtun. Ávöxtun hlutabréfa getur myndast með arði og sölu-hagnaði.

ávöxtunarkrafa yield to maturity

krafa sem kaupandi skuldabréfs gerir til ávöxtunar á fé sínu. Dæmi: Sá sem á 100.000 kr. nú en vill eiga 110.000 kr. eftir eitt ár gerir kröfu um 10% ávöxtun á fé sitt (100.000x1,10=110.000).

bankabréf bank bond

skuldabréf sem bankar gefa út og selja á verðbréfamarkaði, oftast til að afla sér fjár til að lána aftur út. Lánstími bankabréf er oftast 3–8 ár. Sparisjóðir gefa einnig út sambærileg skuldabréf.

bankabréfavisitala VÍB

VÍB bank bond index
vísitala sem VÍB reiknar og mælir mánaðarlegar verðbreytingar á helstu flokkum bankabréfa.

betagildi beta

mælikvarði á næmi hlutabréfa fyrir almenn-um verðbreytingum á hlutabréfamarkaði eða mælikvarði á markaðsáhættu hlutabréfa. Verð hlutabréfa með betagildi yfir einum hefur tilhneigingu til að sveiflast meira en verð á markaðnum almennt, verð hlutabréfa með betagildi frá 0 til 1 sveiflast minna en verð á markaðnum almennt og verðhlutabréfa með neikvætt betagildi (undir 0) breytist gagnstætt því sem gerist almennt á markaðnum hverju sinni, þ.e. þegar verð hækkar almennt lækkar verð þessara hlutabréfa og öfugt.

breytanlegt skuldabréf

convertible bond
skuldabréf sem má breyta í hlutabréf á fyrir fram ákveðnu gengi.

CEDEL

miðstýrð verðbréfamiðstöð í Luxemborg sem gerir kaupendum og seljendum verðbréfa kleift að ljúka viðskiptum og greiða í öllum helstu gjaldmiðlum heims. Tvær slíkar mið-stöðvar í Evrópu, CEDEL og Euroclear.

Dow Jones vísitalan

Dow Jones Industrial Average
þekktasta hlutabréfavisitala Bandaríkjanna. Vísitalan mælir verðbreytingar á hlutabréfum í 30 stórum bandarískum iðnfyrirtækjum.

eftirmarkaður secondary market

markaður þar sem verðbréf ganga kaupum og sölum eftir frumsölu.

eigið fé stockholders' equity

allur eignarhlutur hluthafa í fyrirtæki. Eigið fé getur verið samsett úr hlutafé, lögbundnum varasjóði, endurmatsreikningi og óráðstöfuðu eigin fé. Eigið fé í ársreikningi eru eignir að frádregnum skuldum.

eignarleiguvísitala VÍB

VÍB leasing company index
vísitala sem VÍB reiknar og mælir mánaðarlegar verðbreytingar á helstu flokkum skuldabréfa útgefnum af íslenskum eignarleigufyrirtækjum.

eingreiðslubréf bullet bond

skuldabréf sem endurgreiðist með einni greiðslu höfuðstóls, vaxta og vaxtavaxta í lok lánstímans. Einnig nefnt kúlubréf.

einingar units

ávisun á hlutdeild í verðbréfasjóði. Einingar eru skráðar á hlutdeildarskírteini sem verðbréfasjóðir gefa út. Rekstraradili verðbréfasjóðs skuldbindur sig til að greiða andvirði eininga á gjalddaga hlutdeildarskírteinisins

eða fyrr samkvæmt ákveðnum skilmálum ef eigandi óskar þess. Verðið á hverri einingu ræðst af verðmæti verðbréfa í eigu hvers verðbréfasjóðs.

Euroclear

miðstýrð verðbréfamiðstöð í Brussel sem gerir kaupendum og seljendum verðbréfa kleift að ljúka viðskiptum og greiða í öllum helstu gjaldmiðlum heims. Tvær slíkar mið-stöðvar í Evrópu, Euroclear og CEDEL.

fastafjármunir fixed assets

sérstök flokkun eigna í ársreikningi fyrirtækja. Fastafjármunir eru varanlegir rekstrarfjármunir, s.s. fasteignir, landareignir, vélar og tæki, einnig áhættufjármunir og langtíma-kröfur.

fasteignatryggt skuldabréf mortgage bond
skuldabréf þar sem fasteign er veðsett til tryggingar fyrir greiðslu bréfsins.

fastvaxtaskuldabréf fixed interest bond
skuldabréf með föstum vöxtum.

fjárfestingarstefna investment strategy
segir til um í hverju skuli fjárfest. Fyrir verðbréfasjóði er t.d. ákveðið í hvaða verðbréfum skuli fjárfest og í hvaða hlutföllum þau skuli vera.

forvextir discount rate

vextir sem greiddir eru í upphafi lánstíma og dragast þannig frá þeirri greiðslu sem lán-takinn fær og kaupandi skuldabréfs þarf að greiða.

framlína efficient frontier

lína sem sett er saman úr skilvirkum verðbréfasöfnum á áhættu- og ávöxtunarmynd. Fyrir neðan framlínuna liggur mengi safna sem eiga það sameiginlegt að fá má hærri ávöxtun án þess að auka áhættu eða draga úr áhættu án þess að lækka ávöxtun með því að breyta samsetningu þeirra. Fyrir ofan framlínuna eru engin verðbréfasöfn því ekki er hægt að tengja saman öll áhættu- og

ávöxtunartíg.

framsækinn verðbréfasjóður

aggressive growth funds
verðbréfasjóður sem fjárfestir í áhættusöm-um verðbréfum í von um mjög háa ávöxtun.

framvirk viðskipti futures

þara þannig fram að gerður er bindandi samningur um kaup eða sölu í framtíðinni á verði sem ákveðið er við samningsgerðina. Tilgangurinn er að draga úr áhættu. Framvirk viðskipti eru gerð með vörur, gjaldeyri, verðbréf o.fl.

FT vísitalan

FT–Actuaries All–Share Index
bresk hlutabréfavisitala sem mælir verðbreytingar á hlutabréfum í 650 breskum fyrirtækjum. Markaðsvirði þeirra er 80% af markaðsvirði allra hlutabréfa á hlutabréfama-
markaði í Bretlandi.

fylgni correlation

notuð til að mæla tengsl á milli tveggja stærða. Þegar t.d. gengi tveggja flokka verðbréfa hækkar á sama tíma og lækkar líka á sama tíma er sagt að jákvæð fylgni sé á milli gengis flokkanna. Hækki gengi annars þegar gengi hins lækkar og öfugt, er fylgnin hins vegar sögð neikvæð.

fyrirtækjaáhætta eða sérstök áhætta

unique risk, unsystematic risk
áhætta sem tengd er hlutabréfum í einstökum fyrirtækjum. Slíka áhættu má minnka verulega eða jafnvel losna alveg undan með því að dreifa fjárfestingu á margar tegundir hlutabréfa.

gengi hlutabréfa

share price, stock price
markaðsverð hvernar krónu af nafnvirði hlutabréfa. Dæmi: Sölugengi hlutabréfs í hlutafélagi er 1,52. Þá kostar hver króna af nafnvirði hlutabréfs í félaginu 1,52 krónur, 10.000 króna hlutabréf kostar þannig 15.200 krónur.

gengi hlutdeildarskirteina verðbréfasjóða unit price
verð hverrar einingar í verðbréfasjóði. Verðið ræðst af verðmæti verðbréfa í eigu hvers verðbréfasjóðs.

gengi skuldabréfa bond price, clean price
hlutfallið á milli markaðsverðs og nafnverðs. Dæmi: Nafnverð er kr. 100.000 en skuldabréfið er selt á kr. 120.000. Þá er sagt að gengið sé 1,2. Ef skuldabréfið er hins vegar selt með afföllum getur verið að gengið sé lægra en 1. Ef 100.000 króna bréf er t.d. selt á 90.000 krónur er sagt að gengið sé 0,9.

gengishagnaður capital gain
hagnaður sem myndast af skuldabréfum með föstum vöxtum þegar markaðsvextir lækka. Við vaxtalækkunina hækkar verð skuldabréfanna. Einnig hagnaður sem myndast af hlutabréfum þegar verð þeirra hækkar. Kjósi eigendur skuldabréfanna eða hlutabréfanna að selja þau þá fá þeir greiddan út gengishagnaðinn.

gengistap capital loss
tap sem myndast af skuldabréfum með föstum vöxtum þegar markaðsvextir hækka. Við vaxtahækkunina lækkar verð skulda-bréfanna. Einnig tap sem myndast af hluta-bréfum þegar verð þeirra lækkar. Kjósi eig- endur skuldabréfanna og hlutabréfanna að selja þau þá taka þeir á sig gengistap.

gengistryggt eða gengisbundið skulda-bréf currency linked bond
höfuðstóll slíks skuldabréfs breytist í samræmi við breytingar á gengi ákveðins gjaldmiðils, t.d. þýskra marka, Bandaríkjadollars eða ECU.

gjalddeyrissþóknun currency fee
gjald sem greiða þarf til banka þegar keyptur er erlendur gjalddeyrir, t.d. til kaupa á erlend-um verðbréfum.

hlutabréf share eða stock
ávisun á tiltekinn hlut í fyrirtæki sem rekið er

sem hlutafélag. Hlutafélagið gefur út sérstakt skjal, hlutabréfið, til sönnunar því að hluthafi eigi ákveðinn hlut í félaginu. Með kaupum á hlutabréfi eignast hluthafi ávisun á afkomu fyrirtækisins í framtíðinni. Hlutabréf eru oftast viðskiptabréf, þ.e. þau geta gengið kaupum og sölum eins og tilgreint er í samþykktum félagsins. Hömlur geta verið settar á viðskipti með hlutabréf og er þess þá getið í samþykktum félagsins. Þar sem viðskipti með verðbréf eru pappírslaus eru hlutabréfin ekki gefin út heldur einungis kvittun fyrir viðskiptunum.

hlutabréfasafn stock portfolio
ýmsar tegundir hlutabréfa sem eru saman í eigu einstaklings, sjóðs eða stofnunar og lítið er á sem eina heild.

hlutabréfasjóður equity fund
opinn verðbréfasjóður sem fjárfestir eingöngu í hlutabréfum. Varast ber að rugla saman verðbréfasjóðum sem eingöngu fjárfesta í hlutabréfum og gefa út hlutdeildarskirteini og lokuðum hlutabréfasjóðum sem selja hlutabréf í sjálfum sér.

hlutabréfavísitala VÍB VÍB share index
vísitala sem VÍB reiknar og mælir daglegar verðbreytingar á hlutabréfum sextán fyrirtækja á íslenska markaðnum, fyrirtækja sem eru skráð á Verðbréfaþingi Íslands og Opna tilboðsmarkaðnum.

hlutdeildarskirteini unit certificate
skirteini sem verðbréfasjóðir gefa út til staðfestingar á ákveðnum eignarhluta í verðbréfasjóði.

hluthafi shareholder
eigandi hlutabréfs í fyrirtæki.

hlutlaus sjóðastjórnun
passive fund management
aðferð sem byggist á því að sjóðsstjórar verðbréfasjóða eða annars konar sjóða kaupa og selja einstök verðbréf þannig að verðbréfaeign verði í því sem næst sömu

hlutföllum og verðbréf í ákveðinni vísitölu sem miðað er við.

húsbréf housing bonds
skuldabréf sem eru gefin út af Byggingarsjóði ríkisins og fasteignakaupendur fá í skiptum fyrir fasteignaveðbréf hjá húsbréfadeild Hús-næðisstofnunar ríkisins. Húsbréfin eru notuð sem greiðsla til seljenda fasteignar. Hann getur selt húsbréfin á verðbréfamarkaði eða átt þau sem fjárfestingu. Húsbréf eru til 25 ára en ársfjórðungslega er dreginn út ákveðinn fjöldi bréfa og þau greidd út. Húsbréfin eru með einfaldri ábyrgð ríkisins.

húsbréfavísitala VÍB
VÍB housing bond index
vísitala sem VÍB reiknar og mælir daglegar verðbreytingar á öllum flokkum útgefna húsbréfa.

höfuðstóll principal
upphæð skuldar sem kemur til endurgreiðslu við lok lántíma. Höfuðstóll skuldabréfs er það sama og nafnvirði skuldabréfs. Auk höfuðstóls skuldabréfs þarf oftast að greiða vexti og verðbætur ef skuldabréfið er verð-tryggt.

innkallanlegt skuldabréf callable bonds
útgefandinn hefur rétt til að innkalla skulda-bréfið fyrir lokagjaldþaga þess. Þessi réttur getur verið gagnkvæmur, þ.e. eigandi bréfs-ins hefur einnig rétt á að krefja skuldarann um greiðslu fyrir lokagjaldþaga.

innlausn redemption
endurgreiðsla skuldabréfs af hálfu útgefanda. Dæmi: útborgun spariskirteina ríkissjóðs á gjaldþaga þess. Einnig er talað um innlausn þegar eigandi hlutdeildarskirteinis í verðbréfasjóði selur sjóðnum aftur hlutdeildarskirteini sitt og leysir þannig út fé það sem hann lagði í sjóðinn.

innra virði hlutafjár book value per share
hlutfallið á milli eigin fjár fyrirtækis og nafnvirðis hlutafjár í því. Sýnir verðmæti hlutafjár umfram nafnverð (eða undir nafnverði) miðað

við að eigið fé samkvæmt bókhaldi gefi rétta mynd af verðmæti fyrirtækisins.

ihaldssamur verðbréfasjóður

conservative fund
verðbréfasjóður sem fjárfestir einungis í öruggum verðbréfum og oft á kostnað ávöxtunar.

jafngreiðslubríf annuity

skuldabréf þar sem lánið greiðist til baka með jöfnum greiðslum. Vaxtagreiðslur fara lækkandi eftir því sem á lánstíma skuldabréfsins liður en hluti höfuðstóls í greiðslunni fer hækkandi. Slík skuldabréf nefnast einnig annuitiesbréf.

jöfnunarhlutabréf bonus shares, stock split
hlutabréf sem eru gefin út og afhent hlut-höfum til að hækka nafnvirði hlutafjár til sam-ræmis við verðhækkanir.

kaupgengi bid price

verð sem fjárfestar geta fengið fyrir hverja einingu eða krónu nafnverðs við sölu verðbréfa.

kauphöll stock exchange

stofnun þar sem viðskipti með verðbréf fara fram samkvæmt ákveðnum, formlegum reglum. Aðeins þeir sem hafa til þess sérstakt leyfi, t.d. verðbréfamiðlarar, geta átt viðskipti í kauphöll.

kauparéttur call option

réttur til að kaupa vöru, verðbréf eða gjaldyeyri á fyrir fram ákveðnu verði. Gerður er samningur þar að lútandi og er hann bindandi af hálfu þess sem selur kauparéttinn. Kaupandinn getur hins vegar valið hvort hann nýtir sér réttinn eða ekki.

kaupmáttarjafnvægiskenningin

purchasing power parity theory
segir að þegar til lengdar lætur breytist gengi gjaldmiðla til að jafna mismunandi verðbólgu milli landa (og mismunandi framleiðni) þannig

að ekki verði ódýrara að kaupa vöru eða þjónustu í einu landi en því næsta.

kúlubríf bullet bond, zero coupon bond
skuldabréf sem endurgreiðist með einni greiðslu höfuðstóls, vaxta og vaxtavaxta í lok lánstímans. Einnig nefnt eingreiðslubríf.

lánskjaravísitala credit terms index

mælir breytingar á verðlagi og er samsett að jöfnu úr framfærsluvísitölu, byggingarvísitölu og launavísitölu. Algengast er að miða við lánskjaravísitölu á verðbréfa- og fjármála-markaði.

lánstími maturity

segir til um hvenær höfuðstóll skuldabréfs er endurgreiðdur. Dæmi: 10. janúar 2007. Lánstími skuldabréfa getur verið allt frá nokkrum mánuðum og upp í 30 til 40 ár.

langtímaskuldir long term liabilities

sérstök flokkun skulda í ársreikningi fyrirtækja. Skuldir eru taldar langtímaskuldir ef þær eru til lengri tíma en eins árs.

LIBOR (London Interbank Offered Rate)
millibankavextir í London. Sú vaxtaprósentu sem stærstu alþjóðlegu bankarnir í London nota þegar þeir veita lán sín á milli.

lokaður verðbréfasjóður closed-end-fund
verðbréfasjóður þar sem verslað er með eignarhluta eins og hver önnur hlutabréf. Aðeins takmarkaður fjöldi hlutabréfa er fáanlegur hverju sinni, þar sem lokaðir sjóðir auka hlutafé eingöngu með sérstökum útboðum.

markaðsáhætta

market risk, systematic risk
áhætta sem skapast af verðbreytingum á hlutabréfamarkaðnum öllum. Ekki er hægt að losna við hana með því að eiga safn hlutabréfa. Markaðsáhættu má rekja til ýmissa óvæntra atburða og breytinga á ytri skilyrðum sem hafa áhrif á rekstur fyrirtækja og þjóðar-búsins í heild.

markaðslína security market line

línan sem sýnir tengslin milli ávöxtunar og áhættu í CAPM líkaninu (Capital Asset Pricing Model).

markaðsskuldabréf bond

framseljanleg skuldabréf sem boðin eru einstaklingum og/eða lögaðilum til kaups með almennu útboði þar sem öll helstu einkenni bréfa í hverjum flokki eru hin sömu, þ. á m. nafn útgefanda, fyrsti vaxtadagur og endurgreiðslu-, vaxta- og uppsagnarákvæði eftir því sem við getur átt. Þau ganga síðan kaup-um og sölum á eftirmarkaði

markaðsverðbréf market securities

framseljanleg hlutabréf og skuldabréf sem boðin eru einstaklingum og/eða lögaðilum til kaups með almennu útboði þar sem öll helstu einkenni bréfa í hverjum flokki eru hin sömu. Þau ganga síðan kaupum og sölum á eftirmarkaði.

markaðsvextir yield, rate

vextir sem í boði eru á verðbréfamarkaði hverju sinni fyrir peninga sem lagðir eru fram til ávöxtunar t.d. með kaupum á skulda-bréfum.

markaðsvirði capitalization

heildarverðmæti flokks verðbréfa, t.d. heildarverðmæti hlutabréfa í ákveðnu fyrirtæki eða heildarverðmæti hlutabréfa á ákveðnum markaði, t.d. þeim íslenska.

markmiðaleiðin the objective approach

ein þriggja aðferða sem eru kynntar í bókinni og einstaklingar geta notað til að velja sér ávöxtunarleið. Samkvæmt henni eru sett fram fjárhagsleg markmið til langs og skamms tíma og valdar ávöxtunarleiðir til samræmis við þau.

nafnvextir nominal rate

vextir sem eru skráðir á skuldabréf og segja til um þá prósentu af höfuðstól sem útgefandi skuldabréfs skuldbindur sig til að greiða eigandanum í formi vaxta á hverjum vaxta-gjaldddaga.

nafnvirði hlutafjár

nominal share capital value, shares outstanding

samanlögð upphæð útgefinna hlutabréfa í hlutafélagi. Nafnvirði hlutabréfs er sú fjárhæð sem er skráð á hvert einstakt útgefið hlutabréf. Til að fá markaðsverðmæti hluta-bréfs er nafnverðið margfaldað með gengi hluta-bréfsins.

nafnvirði skuldabréfs nominal bond value
fjárhæð sem skráð er á hvert einstakt skuldabréf og segir til um hve mikið útgefandinn skuldbindur sig til að endurgreiða eigandanum þegar kemur að lokum lántímans. Nafnvirði skuldabréfs er stundum kallað höfuðstóll skuldarinnar en ofan á það bætast svo yfirleitt vextir og verðbætur.

núvirði net

present value
útreikningur á því hvers virði peningagreiðslur sem fást í framtíðinni eru í dag miðað við ákveðna ávöxtunarkröfu.

Opni tilboðsmarkaðurinn, OTM

vettvangur fyrir skráningu á verði hlutabréfa sem verslað er með á eftirmarkaði á Íslandi en eru ekki skráð á Verðbréfaþingi Íslands.

opinn verðbréfasjóður open-end fund
stærð slíks sjóðs breytist stöðugt í samræmi við eftirspurn. Dæmi frá Íslandi: Verðbréfasjóðir VÍB, Einingabréf sem Kaupþing hf. sér um rekstur á og hinir ýmsu sjóðir hjá Landsbréfum.

peningamarkaður

money market
sá hluti verðbréfamarkaðsins sem verslar eingöngu með skammtímaverðbréf eins og ríkis- og bankavíxla og skammtímaskuldabréf.

peningamarkaðssjóður money market fund
verðbréfasjóður sem á eingöngu skammtímaverðbréf. Oft er enginn mismunur á kaup- og sölugengi í slíkum sjóði.

raungengi

real exchange rate
raungengi íslensku krónunnar er vísitala sem sýnir meðalverð á íslensku krónunni gagnvart öðrum gjaldmiðlum eftir að tekið hefur verið tillit til þess að verðbólga er mismunandi í hverju landi.

raunávöxtun

real return
ávöxtun yfir verðbólgu, þ.e. ávöxtun umfram hækkun viðmiðunarvísitölu. Algengast er að miða við lánskjaravísitölu þegar raunávöxtun er reiknuð. Dæmi: Ávöxtun er 7%, verðbólga er 2%, raunávöxtun er þá 4,9% (1,07/1,02=1.049).

raunvextir

real rate, real yield
vextir yfir verðbólgu, þ.e. vextir af skuldabréfi umfram hækkun viðmiðunarvísitölu. Algengast er að miða við lánskjaravísitölu þegar reiknaðir eru raunvextir skuldabréfa. Nafnvextir af verðtryggðu skuldabréfi eru sömu og raunvextir. Dæmi: Nafnvextir óverðtryggðs skuldabréfs eru 8%, verðbólgan er 3%, raunvextir eru þá 4,85% (1,08/1,03=1.0485).

rekstarfélag

manager
sérstakt félag sem sér um rekstur verðbréfasjóða. Rekstrarfélög eru aðskilin frá vörslufélögum sem hafa með höndum umsjón og vörslu verðbréfasjóða.

ríkis- og bankavíxlavísitölur VÍB

VÍB treasury bill and bank bill index
vísitölur sem VÍB reiknar og mælir mánaðarlegar breytingar á verði ríkis- og bankavíxla.

ríkisbréf

treasury notes
óverðtryggt ríkisskuldabréf með föstum vöxtum til 24 mánaða.

ríkisbréfavísitala VÍB

VÍB treasury note index
vísitala sem VÍB reiknar og mælir mánaðarlegar breytingar á verði ríkisbréfa.

ríkisvíxill

treasury bill
óverðtryggt ríkisskuldabréf til skemmri tíma en árs. Ríkisvíxlar bera forvexti líkt og almennir víxlar og eru stærsti hluti peninga-markaðsins.

samvik

covariance
tölfræðileg stærð sem er notuð til að mæla fylgni breytileika stærða, t.d. að hve miklu leyti verð hlutabréfa í tveimur fyrirtækjum hreyfist saman. Formúla fyrir útreikning sam-vika er að finna í viðauka.

sjóðasjóður

mega fund, fund of funds
verðbréfasjóður sem dreifir áhættu með því að fjárfesta í öðrum verðbréfasjóðum.

skammtímaskuldir

current liabilities
sérstök flokkun skulda í ársreikningi fyrirtækja. Skuldir eru taldar skammtímaskuldir ef þær verða greiddar innan árs.

skattasjóður

tax-free fund
verðbréfasjóður sem gerir fjárfestum kleyft að njóta skattalegra ívilnana. Á Íslandi eru eignarskattfrjálsir sjóðir dæmi um skattasjóði.

skilvirkt verðbréfasafn

efficient portfolio
safn verðbréfa sem er þannig samsett að ekki er hægt að auka ávöxtun án þess að auka um leið áhættu og ekki er heldur hægt að draga úr áhættu án þess að minnka um leið ávöxtun.

skilvirkur markaður

efficient market
markaður er talinn skilvirkur þegar allir fjárfestar hafa jafnan aðgang að upplýsingum, þegar allar nýjar upplýsingar koma á auga-bragði fram í verði og alltaf er hægt að kaupa og selja.

skiptagjald

exchange fee
gjald sem oftast er tekið þegar skipt er á milli sjóða hjá sama rekstraraðila.

skráð hlutabréf

listed company
viðskipti með skráð hlutabréf fyrirtækja fara fram með formlegum hætti, eftir föstum opinberum reglum, oftast á verðbréfaþingi eða í

kauphöll. Til að hlutabréf fyrirtækis hljóti skráningu á Verðbréfaþingi Íslands þarf eigið fé fyrirtækisins að vera að lágmarki 75 milljónir króna, hluthafar þurfa að vera fleiri en 200 og hver þeirra þarf að eiga að lágmarki 30.000 kr. Enn fremur gerir VbÍ strangar kröfur um upplýsingagjöf.

skuldabréf bond

skjal þar sem fram kemur viðurkenning á að tekin hafi verið peningafjárhæð að láni. Lán-takandinn lofar að greiða skuldina aftur á tilteknum degi og greiða jafnframt vexti af henni eins og mælt er fyrir á skuldabréfinu. Tryggingar skuldabréfa geta verið með ýmsum hætti, t.d. sjálfskuldarábyrgð eða veði, en einnig ábyrgð t.d. banka eða ríkis-sjóðs.

skuldabréf með breytilegum vöxtum

floating rate bond
skuldabréf sem er útgefið þannig að vextir þess taka breytingum í hlutfalli við tiltekna viðmiðun, t.d. meðalvexti Seðlabanka Íslands.

skuldabréf með jöfnum afborgunum

amortization bond
skuldabréf þar sem upphaflegur höfuðstóll greiðist til baka með jöfnum afborgunum. Höfuðstóllinn fer lækkandi eftir því sem á lánstíma skuldabréfsins líður eru vaxta-greiðslur eru hæstar fyrst en minnka síðan jafnt og þétt. Slík skuldabréf nefnast einnig afborgunarbréf.

skuldabréf með jöfnum greiðslum annuity
skuldabréf þar sem lánið greiðst til baka með jöfnum greiðslum. Vextir fara lækkandi eftir því sem á lánstíma skuldabréfsins líður en hluti höfuðstóls í greiðslunni fer hækkandi. Slík skuldabréf nefnast einnig jafngreiðslubríf og annuitetsbréf.

skuldabréf með vaxtamiðum coupon bond
skuldabréf þar sem vextir eru greiddir reglulega á lánstíma bréfsins og á síðasta gjald-daga er auk þess upphaflega lánsfjárhæðin endurgreidd.

skuldabréfasafn bond portfolio
safn skuldabréfa úr mörgum mismunandi flokkum með mismunandi einkennum, s.s. lánstíma, vöxtum og útgefendum.

skuldabréfasjóður bond fund
verðbréfasjóður sem á eingöngu skuldabréf.

skuldabréfavisitala VÍB VÍB bond index
vísitala sem VÍB reiknar og mælir mánaðar-legar verðbreytingar fyrir allan innlenda skuldabréfamarkaðinn. Útreikningurinn bygg-ist á verðbreytingum allra flokka innlendra markaðsskuldabréfa í sama hlutfalli og stærð þeirra á markaðnum.

spariskirteinavísitala VÍB

VÍB government bond index
er vísitala sem VÍB reiknar og mælir daglegar verðbreytingar á fimm stærstu flokkum spari-skirteina í hlutfalli við stærð þeirra.

spariskirteini rikissjóðs government bond
verðtryggt skuldabréf útgefið af rikissjóði. Lánstími spariskirteina eru yfirleitt fimm til tíu ár og vextir eru yfirleitt fastir allan lánstímann. Spariskirteini rikissjóðs eru langstærsti flokkur skuldabréfa á íslenska markaðnum.

spjgilsjóður market sector fund, tactical fund,
country fund
verðbréfasjóður sem á verðbréf sem endur-spegla samsetningu verðbréfa á ákveðnum markaði en eru ekki endilega í nákvæmlega sömu hlutföllum og verðbréf á markaðnum. Sjá vísitölusjóðir.

Standard and Poor's 500 vísitalan

Standard and Poor's 500–Stock Index
bandarísk hlutabréfavisitala sem mælir verð-breytingar á hlutabréfum í 500 banda-rískum fyrirtækjum.

staðalfrávik standard deviation
tölfræðileg stærð sem notuð er til að mæla sveiflur frá meðaltali, t.d. sveiflur á ávöxtun verðbréfa. Formúlu fyrir útreikningi staðal-

fráviks er að finna í viðauka.

stimpilgjald stamp duty
skattur sem þarf að greiða til íslenska ríkisins af flestum verðbréfum við útgáfu þeirra. Stimpilgjald getur verið innifalið í afgreiðslu-gjaldi eða gengi eins og á til dæmis við um sum hlutdeildarskirteini.

sölugengi offer price

verð sem greiða þarf fyrir hverja einingu eða krónu nafnverðs við kaup verðbréfa.

söluhagnaður capital gain

tekjaukning sem hlýst af sölu eignar og er mismunurinn á söluverði og kaupverði eignarinnar. Dæmi: Ávöxtun hlutabréfa ræðst oft meira af söluhagnaði en af þeim arði sem viðkomandi hlutafélag greiðir hverju sinni.

sölu réttur put option

réttur til að selja vöru, verðbréf eða gjalddeyri á fyrirfram ákveðnu verði, annaðhvort á ákveðnum degi eða fyrir ákveðinn dag. Gerður er samningur þar að lütandi og er hann bindandi af hálfu þess sem selur sölu réttinn. Kaupandinn getur hins vegar valið hvort hann nýtir sér réttinn eða ekki.

sölu trygging underwriting

samningur á milli verðbréfafyrirtækis og útgefanda verðbréfa þar sem verðbréfafyrirtækið skuldbindur sig til að kaupa ákveðinn hluta eða öll verðbréf í tilteknu útboði innan ákveðinna tímamarka og á ákveðnu verði.

„taktísk“ eignastýring

tactical asset allocation
sjóðastjórnun þar sem með reglubundnum hætti eru gerðar smávægilegar breytingar á eignasafninu í von um hærri ávöxtun.

tekj usjóður income fund

greiðir reglulega út tekjur. Á Íslandi eru nokkrir sjóðir sem greiða út vexti umfram hækkun á lánsjaravísitölu, þannig helst höfuðstóllinn verðtryggður.

umsjónarlaun management fee

þóknun sem verðbréfasjóðir greiða árlega til þess aðila sem rekur sjóðina. Umsjónarlaun eru dregin frá eignum sjóðanna áður en ávöxtun er reiknuð.

upphafsgjald front-end fee

gjald sem sumir verðbréfasjóðir taka þegar keypt eru hlutdeildarskírteini í sjóðunum.

V/H hlutfall price earnings ratio, P/E ratio hlutfallið á milli markaðsverðs fyrirtækisins og árshagnaðar þess. Gefur til kynna hversu mikið kaupendur vilja borga fyrir framtíðartekjur byggt á tekjum nú. Þetta hlutfall getur verið mög sveiflukennt.

V/I hlutfall price-to-book ratio

hlutfallið milli markaðsverðs (hlutafé margfaldað með gengi hlutabréfa) og innra virðis hlutafélags (eigið fé deilt með hlutafé). Ef hlutfallið er hærra en 1 metur markaðurinn fyrirtækið hærra en bókhaldstölur segja til um og öfugt ef hlutfallið er lægra en 1.

vaxtjöfnunarkenningin interest-rate parity segir að gengi gjaldmiðla breytist til að jafna mun á vöxtum milli landa þannig að ávöxtun skuldabréfa verði ekki til lengdar lægri eða hærri í einu landi en öðru.

vaxtarsjóður growth fund

greiðir út alla ávöxtun við innlausn hlutdeildarskírteina. Vextir, arður og aðrar tekjur greiðst inn í sjóðinn. Flestir íslenskir sjóðir eru vaxtarsjóðir.

veðskuldabréf mortgage bond

skuldabréf þar sem t.d. fasteignir eða tæki eru sett til tryggingar greiðslu skuldabréfsins.

velftjármunir current assets

sérstök flokkun eigna í ársreikningi fyrirtækja. Eignir sem venjulega er búið að breyta í reiðufé eða ráðstafa innan eins árs. Velftjármunir eru sjóðir, bankainnstæður, birgðir og skammtimákröfur.

verðbréf security

samheiti fyrir skuldabréf og hlutabréf og aðrar kröfur s.s. vixla sem hafa ígildi peninga.

verðbréfamiðlari broker

einstaklingur sem hefur milligöngu um kaup eða sölu verðbréfa gegn gjaldi og veitir sérfræðiráðgjöf um slík viðskipti. Verðbréfamiðlarar þurfa sérstakt leyfi til að starfa. Erlendis eru til nokkrar tegundir verðbréfamiðlara, t.d. miðlarar sem veita ýmsa þjónustu til viðbótar því að sjá um kaup og sölu (full-service broker) og miðlarar sem aðeins sjá um kaup og sölu en veita ekki ráðgjöf (discount broker). Þeir taka lægri þóknun fyrir þjónustu sína.

verðbréfasafn portfolio

ýmsar tegundir verðbréfa t.d. ríkisvixlar, bankabréf, hlutabréf og húsbref, sem saman eru í eigu einstaklings, sjóðs eða stofnunar og farið er með sem eina heild.

verðbréfasjóður mutual fund, unit trust

safn af skuldabréfum, hlutabréfum eða öðrum auðseljanlegum verðbréfum. Fjárfestar geta keypt hlutdeildarskírteini í slíkum verðbréfasjóðum og eignast þar með hlut í mörgum tegundum verðbréfa.

Verðbréfafing Íslands

Securities Exchange of Iceland vettvangur viðskipta með skuldabréf, hlutabréf og önnur verðbréf á Íslandi. Verðbréfafingioð starfrækir skipulagt viðskipta- og upplýsingakerfi, sér um eftirlit með viðskiptum á verðbréfamarkaði í samvinnu við banka- eftirlit Seðlabankans. Það gerir faglegar, fjárhagslegar og siðferðilegar kröfur til þingaðila.

verðtrygging price indexation

trygging fyrir því að tiltekin greiðsla í framtíðinni haldi kaupmætti sínum frá þeim degi sem verðtryggður samningur er gerður. Verðtrygging láns eða skuldabréfs þýðir að höfuðstóll lánsins breytist mánaðarlega eftir því sem breytingar verða á verðlagi. Yfirleitt er miðað við lánskjaravísitölu.

vextir interest rate

leiga sem greidd er fyrir afnot af peningum. Vextir eru tímatengdur kostnaður, því lengur sem lántakandi hefur peninga að láni þeim mun meira borgar hann. Vextir eru venjulega settir fram sem ákveðinn hundraðshluti af höfuðstólum sem tekinn er að láni. Ef vextir reiknast eingöngu af höfuðstól er talað um flata vexti eða einfalda vexti (simple interest rate). Ef vextir reiknast á vexti er talað um vaxtavexti (compounded interest rate).

viðskiptavaki market maker

verðbréfafyrirtæki eða annar aðili sem skuldbindur sig formlega til að kaupa og selja tiltekin verðbréf fyrir eigin reikning í því skyni að greiða fyrir viðskiptum og því að markaðsverð skapist.

valréttur option

samningur sem veitir kaupanda rétt til að eiga viðskipti í framtíðinni á verði sem ákveðið er í dag. Sá sem selur samninginn er bundinn af honum en kaupandinn getur valið hvort hann nýtir rétt sinn til að eiga viðskipti. Viðskiptin geta verið kaup eða sala á vöru, verðbréfum, gjalddeyri, fasteignum o.fl. Sjá einnig kauparétt, sölurétt og framvirk viðskipti.

virk sjóðastjórnun active fund management

aðferð sem byggist á því að sjóðsstjórar verðbréfasjóða kaupa og selja einstök verðbréf eftir bestu upplýsingum sem þeir hafa yfir að ráða á hverjum tíma í þeirri viðleitni að ná fram sem hæstri ávöxtun.

víkjandi skuldabréf (lán)

subordinated bond (debt) skuldabréf sem vikur fyrir öðrum kröfum á hendur útgefandanum. Endurgreiðsla slíkra skuldabréfa getur verið með ýmsu móti, þó oftast í formi eingreiðslu.

vísitölusjóður index fund

verðbréfasjóður sem á verðbréf í sömu hlutföllum og þau eru í einhverri ákveðinni vísitölu, s.s. Evrópuvísitölu Financial Times eða

Hlutabréfavisitölu VÍB. Markmið þessara sjóða er að sýna sömu ávöxtun og felst í breytingum á vísitölnunni.

víxill bill

stystu skuldabréfin og er lánstíminn jafnan innan eins árs. Víxlar eru jafnan óverðtryggðir. Þeir bera forvexti.

vörslufélag trustee

sérstakt félag sem hefur með höndum um-sjón og vörslu verðbréfasjóða. Vörslufélög eru aðskilin frá rekstrarfélögum sem hafa umsjón með rekstri verðbréfasjóða. Á Íslandi geta m.a. verðbréfafyrirtæki og bankar verið vörslufélög.

vörslugjald custody fee

gjald sem verðbréfafyrirtæki taka fyrir að geyma skuldabréf, hlutabréf eða hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða fyrir viðskiptavinum.

yfiringi premium

gengi skuldabréfa sem er hærra en 100%, þ.e. hærra en nafnvirði bréfanna eða hærra en nafnvirði og áfallnir vextir. Dæmi: Nafnvirði skuldabréfs er 100.000, áfallnir vextir eru 10.000 en það selst á 120.000. Gengið er þá 1,2 og sagt er að bréfið hafi verið selt á yfiringi. Yfiringi getur myndast þegar ávöxtunarkrafa er lægri en nafnvextir skuldabréfs.

æviskeiðaskipting the life cycle theory
ein þriggja aðferða sem kynntar eru í bókinni og einstaklingar geta notað við ákvörðun á ávöxtunarleiðum sínum. Hún tekur mið af aldri en áhersla er lögð á að líta á ævina sem eina heild.

ATRÍÐASKRÁ

- Aðalfundur*, 44
Afföll, 26
Afleiður, 128–129
Áhætta, 26, 85, 87, 172
 eignarhald og, 97
 greining, 184–185
 hvernig má minnka, 92–93
 í hlutabréfasafni, 94–95, 105–106
 íslenskra hlutabréfa, 96–97
 íslenskra skuldabréfa 98–99
 íslenskra verðbréfa, 184–185
 lánstími og, 98–99
 mælikvarði á, 88–91
 tegundir, 173
Áhættuálag, 89, 113
Áhættudreifing, 38, 87, 92–93, 105, 142
Áhættupróf, 176–177
Áhættuviðhorf, 174
 og framlína, 175
Áhættuvitund, 172–177
Áhættuþol, 174
Almenningshlutafélag, 46
Arður, 61, 63, 69
Ávöxtun,
 áætluð, 105
 hlutabréfa, 62–63
 markmið með, 148
 mat á, 72
 skuldabréfa, 22
 sveiflur í, 88–91
 verðbréfasjóða og annarra
markaðsverðbréfa, 160–161
Ávöxtunarkrafa, 22

Bankabréf og skuldabréf sparisjóða, 17
Betagildi, 95, 97, 112–113

ECU, 20
Eigin fé, 45
Eignasamsetning, 191
Eignaskipting, 171
Eignastýring, 39–40, 179, 194
Einingar, 139

Erlend verðbréf, 117–119
 af hverju, 122–124
 gengi krónunnar, 135
 kaup og sala, 126–127
 kostnaður, 130–131
Evrópuskuldbréf, 10–11

Framlína, 107, 122–124
 alþjóðlegs verðbréfasafns, 116
 íslenskra hlutabréfa, 108
 íslenskra skuldabréfa, 116
 íslenskra verðbréfa, 109, 116
Framvirk viðskipti, 129
Fylgni, 122
Fyrirtækjaáhætta, 93

Gengi, 23
 áhætta, 26
 gengishagnaður, 24
 gengismunur, 36
 gengistap, 24
 kaupgengi, 36, 75, 139, 151, 157
 sveiflur, 26
 sölugengi, 36, 75, 139, 151, 157
 verðbréfasjóða, 151
 yfiringengi, 23, 26
Gengi krónunnar, 132–134
 og ávöxtun, 135
Gengistrygging, 28

Hlutabréf, 45
 áhætta, 92–97
 ávöxtun, 62–63
 eigendur, 50–53
 framlína, 108
 á heimsmarkaði, 54
 innra virði, 45
 á Íslandi, 56–57
 kaup og sala, 58–59
 kostnaður, 59
 seljanleiki, 71
 skattamál og, 60–61
 skráning, 46
 verð, 62, 65
 viðskipti með, 57, 58

Hlutabréfamarkaður, 54, 56–57, 120–121
 velta, 53, 57
Hlutabréfasafn
 áhætta, 94–95, 105–106
Hlutabréfasjóðir, 59, 143, 147
Hlutabréfavisitölur, 72–73
Hlutafé, 48
 forkaupsréttur, 49
 nafnvirði, 45
 skipting, 64
 útböð, 49
Hlutafélög, 48
Hlutdeildarskirteini, 139
 yfirlit, 140–141
Hluthafafundur, 44
Hluthafi, 44
Húsbréf, 17

Jöfnunarhlutabréf, 64

Kauparéttur, 128
Kauphöll, 46
Kennitölur, 66–71, 80–81

Langtímafjárfestar, 52
Lánskjaravísitala, 28

Markaðsáhætta, 93
Markaðslína, 112–113
Markaðssafn, 111
Markaðsskuldbréf, 3
 útgáfa, 6
 útgefendur, 4
Markaðsvextir, 1, 22
 skuldabréf, 24
Markmiðaleiðin, 178–179

Núvirði, 22

Opni tilboðsmarkaðurinn, 47, 58

Raugengi, 132–134

Ríkisskuldabréf, 4,5

rikisbréf, 16

rikisvixlar, 16

spariskirteini ríkissjóðs, 12, 16

uppböð, 6–7

viðskipti með, 20

Sérstök áhætta, 93

Sjóðastjórnun, 155

Skammtíamarkaður, 16

Skilvirk verðbréfasöfn, 104–107, 124

Skuldabréf, 1,3

áhætta, 1, 98–99

eignarhald, 8

einkenni, 15

einkunn, 5

gengi, 23

á heimsmarkaði, 10–11

á Íslandi, 16–17

kaup og sala, 20–21

kaupendur, 8

kostnaður, 21

lánstími, 2

markaðsvextir, 24–27

markaðsvirði, 38

meðaltími, 39–40, 41

nafnvextir, 2

nafnvirði, 2

tegundir, 12–14

uppböð, 6

útgáfa, 4

vaxtabreytingar, 38–39

verð, 22–23

verðmæti, 1, 24–27

vísitölur, 30–31

Skuldabréfamarkaður, 10, 16–17, 120–121

Skuldabréfasöfn, 38

framlína, 116, 123–124

vísitölutenging, 30

Skuldabréfavisitölur, 30–31

Spákaupmenn, 52

Söluhagnaður, 61

Söluréttur, 128

Sölutryggjandi, 35

Valréttur, 128–129

Verðbréf

áhætturöðun, 184–185

val, 186

Verðbréfabing Íslands, 18,30, 47, 58

Verðbréfalíkanið, 112–113

Verðbréfasjóðir, 139

á Íslandi, 160

árangur, 154

ávöxtun 160–161

eftirlit með, 146

eignir, 162

erlendir, 163

gengi, 151

hvers vegna, 142

kaup og sala, 150

kostnaður, 152–153

opnir og lokaðir, 147

og skattar, 145

og stjórnun, 155

tegundir, 143

val, 148–149

vísitala, 154

Verðtrygging, 28

Vextir

forvextir, 12

vaxtavextir, 12

Viðskiptavaki, 21, 58

Viðskiptabóknun, 21,59, 130–131, 152–153

Vísitölusjóðir, 82–83, 144, 155

Vísitölutenging verðbréfasafna, 30, 82–83, 111, 155

Þingaðilar, 18–19

Þingvísitala, 30

Heimildaskrá

Andrew, J. 1990. *How to Understand the Financial Press*. Kogan Page Ltd., London.

Angrist, S. 1993. *Day Traders Take Route That's fast and Costly In Their Quest for Profits*. *The Wall Street Journal*, 3. sept.

Barret, A. og Flynn, J. 1993. *Stock-picking marvel - or just a slick operator?* *Business Week*, 27. sept.: 116–118

Bashford R, ritstj. 1991. *A Guide to Financial Times Statistics*. Financial Times Business Information Ltd., London.

Bishop E, ritstj. 1990. *Indexation*. Euromoney Publications PLC, London.

Brealey, R.A. og Myers, S.C. 1991. *Principles of Corporate Finance*. McGraw-Hill Inc., New York.

Brett, M. 1989. *How to Read the Financial Pages*. Hutchinson Business Books, London.

Byland T. 1991. *Understanding Finance with the Financial Times*. Harrap Ltd., London.

Cuthbert, J. 1993. *Put your trust in benchmarks*. *The Financial Times*, 27–28. nóv.

Enskilda Corporate Finance. 1992. *Report on the Icelandic Securities Market. Phase Two*. London.

Gourgé, K. 1993. *Alles Geld*. Gabler Public, Wiesbaden.

1993 Investor's Guide. 1992. *Fortune*, autumn.

- Katzenstein, B. 1991. **Reich werden nach Plan. Der beste Weg zum privaten Vermögen.** ECON Verlag, Dusseldorf.
- Kuhn S. E. 1993. **The new perilous Stock Market.** Fortune, 27: 42–48.
- Laderman, J.M. 1991. **Playing it safe didn't pay off last quarter.** Business Week, 14. okt.: 58–60
- Laderman, J. M. 1993. **How much are you really earning on your mutual funds?** Business Week, 27. sept.: 112–114
- Laderman, J.M. og Smith, G. 1993. **The Power of Mutual Funds.** Business Week, 18. jan.: 34–40
- Laderman, J.M. og Weiss, G. 1993. **You can do it!** Business Week, 31. maí: 36–39
- Lattmann, J. M. og Trachsler, J. 1992. **Das Buch vom Geld.** Fortuna Finanz-Verlag AG, Zurich.
- Lattmann, J. M. og Trachsler, J. 1992. **Ihre 1. Million. Kein Wunschtraum.** Fortuna Finanz-Verlag AG, Zurich.
- Lederman, J. og Park, K., ritstj. 1991. **The Global Equity Markets.** Probus Publishing Company, Chicago, ILL.
- Leimberg, S. R., Satinsky M J, LeClair R T og Doyle R J. 1993. **The tools and techniques of Financial Planning.** The National Underwriter Co, Cincinnati, OH.
- Madura, J. 1986. **International Financial Management.** West Publishing Company, St. Paul, MN.
- Malkiel, B. G. 1990. **A Random Walk Down Wall Street.** W.W. Norton & Company, New York/London.
- Mutual Funds 1993. 1993.** Consumer Reports, maí: 323–333
- Pictet & Cie, Banquiers. 1993. **Investment Strategy, July/August, Genève.**
- Platt, R. B., ritstj. 1986. **Controlling Interest Rate Risk.** John Wiley & Sons, Inc., New York, Chichester.
- Ross, S. A. og Westerfield, R. W. 1988. **Corporate Finance,** Times Mirror/Mosby College Publishing, St. Louis, MINN.
- Seðlabanki Íslands. **Ársskýrslur.** Reykjavík.
- Seðlabanki Íslands, Bankaefirlit. 1993. **Lífeyrisjóðir, ársreikningar 1992.** Reykjavík.
- Seðlabanki Íslands, Hagfræðideild. **Hagtölur Mánaðarins.** Reykjavík.
- Seðlabanki Íslands. 1994. **Helstu nafnvextir við banka og sparisjóði.,** 11. jan., Reykjavík.
- Sigurður B. Stefánsson. 1993. **Frelsi til að fjárfesta í útlöndum.** Morgunblaðið, 16. des.
- Solnik, B. H. 1991. **International Investments.** Addison-Wesley Publishing Company, Reading, MA.
- Stone, A. 1993. **Stocks: When to hold 'em, when to fold 'em.** Business Week, 11. okt.: 154–155
- Survey: **Investment Management.** 1993. The Economist, 27. nóv.
- The Economist. 1993. **The Economist Yearbook 1992.** The Economist Books Ltd., London.
- Verðbréfamarkaður Íslandsbanka. **Ársfjórðungsskýrslur 1992–1993.** Reykjavík.
- Verðbréfaþing Íslands. 1993. **Lög og reglur.** Reykjavík.
- Winfield, R.G. 1990. **Investment,** Northick Publishers, London.
- What price risk? 1993.** The Economist, 6. feb.: 73
- Wurman, R.S., Siegel, A. og Morris, K.M. 1990. **The Wall Street Journal. Guide to Understanding Money & Markets.** AccessPress Ltd., Siegel & Gale Inc. og Prentice Hall Press. New York.
- Þjóðhagsstofnun. **Ýmis rit og skýrslur.**
- Porkell Sigurlaugsson. 1991. **Fjármögnun fyrirtækja: Hlutfé eða lánsfé.** Hlutabréfamarkaðurinn á Íslandi, Framtíðarsýn hf. & VÍB hf., Reykjavík.